ПРОЕКТ ЗА ПОВРЗУВАЊЕ НА ЛОКАЛНИ ПАТИШТА

КОНТРОЛЕН СПИСОК НА ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И СОЦИЈАЛНИТЕ ПРАШАЊА (ПУЖССП)

Надградба на улици во село Двориште, во Општина Берово

Ноември 2019

Изработила:

М-р Славјанка Пејчиновска-Андонова, Инженер за животна средина

Експерт за заштита на животна средина и социјални прашања

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД ... 1
2. ОПИС НА ПРОЕКТОТ ... 2
2.1 Основна состојба на општина Берово ... 2
2.1.1 Демографија ... 2
2.1.2 Климатски карактеристики ... 2
2.1.3 Сеизмологија ... 4
2.1.4 Вода ... 4
2.1.5 Квалитет на воздух ... 4
2.1.6 Отпад ... 5
2.1.7 Геологија и почва ... 5
2.1.8 Флора и фауна ... 5
2.1.9 Бучава ... 6
2.1.10 Културно наследство ... 6
2.2 Локација на проектот ... 6
2.3 Проектни активности ... 8
2.4 Сензитивни рецептори ... 11
3. ПОТЕНЦИЈАЛНО ЕКОЛОШКО ВЛИЈАНИЕ И РИЗИК И ПРОЦЕНКА НА ИСТИТЕ ... 11
Спроведување на ПУЖССП ... 13
Јавно објавување ... 14
4. ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И СОЦИЈАЛНИТЕ ПРАШАЊА ... 16
5. ЕКОЛОШКИ И СОЦИЈАЛЕН ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ ... 19
6. АНЕКС ... 25
АНЕКС I Спроведување на постапка за јавен увид на документ и учество на јавноста на јавна расправа во Општина Берово ... 27

СЛИКИ

Слика 1 Локацијата на проектната област во однос на општината Берово ... 2
Слика 2 ГИС-модел на подрачја под зголемен ризик од поплави (виолетова боја), свлечишта (портокалова) и засилена ерозија (црвена боја) во РСМ ... 3
Слика 3 Некои претставници на биодиверзитетот во Општина Берово ... 6
Слика 4 Микролокација на улиците за надградба во село Двориште ... 6
Слика 5 Макролокација на проектната област во село Двориште ... 7

Слика 5 Тековна состојба на проектната област во село Двориште 8

Слика 7 Пресек на прегледот на системот за атмосферски води и соодветните улици 25

ТАБЕЛИ

Табела 1 Должина на четири улични разграничувања во с. Двориште 7

Табела 2 Планирани проектни активности во село Двориште, општина Берово 9

Табела 3 Потенцијални влијанија и ризици 11

Табела 4 Проценети вредности на генерираните текови на отпад (според Главниот проект) 12

КРАТЕНКИ

ОВЖС	Оцена на влијанието врз животната средина
РУЖССП	Рамка за управување со животната средина и социјалните прашања
ПУЖССП	План за управување со животната средина и социјалните прашања
ЗПР	Значајно подрачје за растенија
ППЛП	Проект за поврзување на локалните патишта
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
МС	Макро сеизмички
МТВ	Министерство за транспорт и врски
ЗБРМ	Здравје и безбедност на работното место
ЈКП	Јавно комунално претпријатие
ЕСП	Единица за спроведување на проектот
РМ	Република Македонија
РСМ	Република Северна Македонија

1. ВОВЕД

Транспортниот сектор во Република Северна Македонија се одликува со лоша состојба на локалната патна мрежа, незадоволително ниво на финансирање за одржување на патиштата, слаби меѓународни инвестиции во дистрибутивниот сектор и транспортот, итн. Ваквата лоша состојба на локалните патишта е резултат на недостатокот на финансиски капацитет на локалната самоуправа што се разликува од регион до регион во земјата. Некои од локалните патишта во руралните средини се во неприфатлива состојба, без пристап до болниците, училиштата и маркетите, така што ова прашање носи и социјални проблеми.

Со цел да се поддржат општините во земјата со инвестиција од 70 милиони евра обезбедена од Светската банка, Министерството за транспорт и врски ќе го спроведе Проектот за поврзување на локалните патишта (ППЛП), најмногу како санација на постојната локална патна инфраструктура (урбани/рурални улици, регионални и локални патишта), повторна надградба, санација, надградба, пешачки патеки, улично осветлување, одводнување и градење капацитет на општинскиот персонал.

При подготвување ваков вид проекти, согласно националните барања за животна средина (Закон за животна средина и подзаконски акти), потребно е да се достави писмо за известување до МЖСПП со намера да се започне со проектот што ја иницира постапката за оцена на влијанието врз животната средина и, врз основа на Мислењето, да се подготви Извештајот за ОВЖС. За време на проценката (досега), не е доставен извештај за ОВЖС. Извештајот за ОВЖС треба да се подготви, а неговото одобрување е во надлежност на градоначалникот на општината (Службен весник на Република Македонија бр. 32/12) или градоначалникот на Скопје или градоначалникот на општината, поглавје X - Проекти за инфраструктура, точка 1 - Надградба на локалните патишта.

Извештајот за ОВЖС се подготвува во согласност со член 24 од Законот за животна средина (Службен весник на Република Македонија бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124 / 10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 98/18) и со Правилникот за формата и содржината на извештајот за ОВЖС во согласност со видовите активности за кои се подготвува извештајот, како и во согласност со субјектите што ја вршат дејноста и обемот на работите што ги вршат правните и физичките субјекти, постапката за нивно одобрување, како и начинот на водење на регистарот на одобрени извештаи (Службен весник на Република Македонија бр. 44/13, 111/14). Доколку издаденото мислење на МЖСПП е позитивно и треба да се подготви Извештај за ОВЖС, Општина Берово подготвува Извештај за ОВЖС и поднесува копија од истиот, заедно со Одлуката, до МТС на одобрување.

Со цел да се решат потенцијалните социјални и еколошки проблеми на Проектот, во согласност со барањата на еколошките и социјалните стандарди на Светската банка, беше изготвена Рамката за управување со животната средина и социјалните прашања (РУЖССП) за целиот ППЛП во септември/октомври 2019 година. Се користеше РУЖССП, како најсоодветна алатка, за спроведување детална анализа на еколошките и социјалните проблеми. Рамката беше подготвена за да се осигури дека предложениот проект се спроведува во согласност со еколошките и социјалните стандарди на Светската банка, политиките за заштита и националното законодавство за животна средина што треба да се користи како практична алатка при дизајнирање, имплементација и следење на проектните активности.

Главната цел на овој проект е да се подобри моменталната состојба на патната инфраструктура во село Двориште во Општина Берово, преку надградба на четири краци, во должина околу 2.900m. Проектните активности го опфаќаат следното: механичко сечење на асфалт со длабочина од 15cm, гребење на асфалт и расчистување на постојни цевководи, ископ на дренажен ров и монтирање на дренажен цевковод, поставување слој на тампон, поставување на битуменски слој и набивање на сите слоеви на асфалт.

Имајќи ја предвид природата, големината, локацијата, како и деталите на потенцијалните влијанија врз животната средина при надградбата на улиците во село Двориште, **Проектот Надградба на улици во село Двориште во Општина Берово беше класифициран како проект со значителни ризици, што налага изработка на Еколошки и социјален план за управување (ЕСПУ) во согласност со еколошките и социјалните стандарди на СБ.**

2. ОПИС НА ПРОЕКТОТ

2.1 Основна состојба на општина Берово

Општина Берово се наоѓа во источниот дел на РСМ како дел од источниот статистички / административен регион на РСМ. Општина Берово зафаќа површина од 597 км^2 со координати: 41° 39' 25,24" Север, 22° 50' 3,83" Исток. Оваа општина граничи со следново: на исток се граничи со Република Бугарија; на југ се граничи со општините Ново Село, Босилово и Василево; на север се наоѓаат општините Пехчево и Делчево; а на запад се наоѓаат општините Радовиш и Виница.

Општината има 13.941 жители (ревидиран попис од 2002 година). Од вкупно девет локални заедници, градот Берово се смета за урбано подрачје, додека останатите осум локални заедници Русиново, Смојмирово, Ратево, Двориште, Мачево, Митрашинци, Будинарци и Владимирово се сметаат за рурални подрачја (села) во рамките на Општината. На Слика 1 е претставена локацијата на проектот во однос на локацијата на Општина Берово.

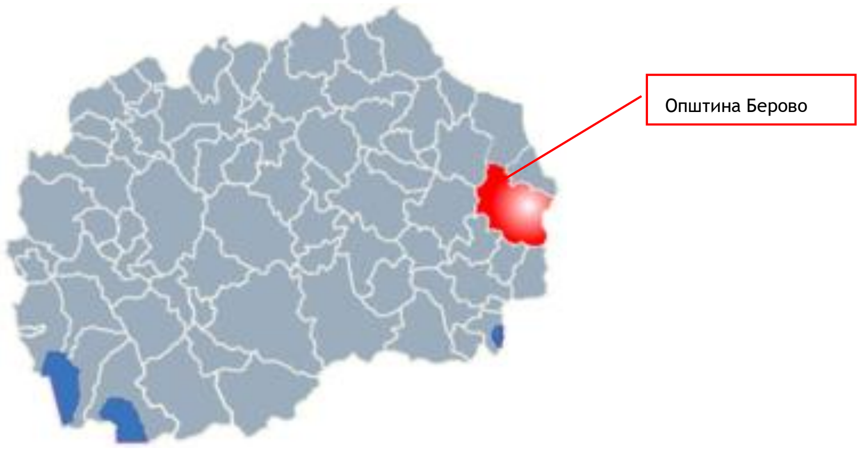

Слика 1 Локацијата на проектната област во однос на општината Берово

2.1.1 Демографија

Најновите податоци за населението во РСМ доаѓаат од пописот во 2002 година. Податоците се користат само за оние статистички категории за кои Заводот за статистика на РСМ ги има ажурирано записите. Според податоците од пописот во 2002 година, во Берово имало 13.941 жители. Според проценките за 2011 година направени од Заводот за статистика на РСМ, од 30.06.2011 година, Берово има 13.337 жители, а просечната старост на населението е 39,93 години. Бројот на домаќинства во Општината е 4.706 со просечно 3,1 жители по домаќинство. 96% од жителите се Македонци, 3% се Роми и други.

2.1.2 Климатски карактеристики

Положбата на Општина Берово во крајниот источен дел на Републиката, во планинска област, се одликува со умерено-континентална клима со климатски промени во високите планински и рамни делови.

Градот Берово има значително пониска средна годишна температура на воздухот од областите кои се на иста надморска височина во поширокиот дел на оваа котлина. На надморска височина од 800 метри, просечната годишна температура е 11,1° C, а во Берово 8,7° C. Најстуден месец е јануари, со просек од -1,2° C. Најтопол месец е јули, со просек од 18,2° C.

Ризик од поплави и ерозија

Општина Берово претставува дел од Источен Плански Регион. Со оглед на големината на подрачјето, различноста и специфичноста а факторите на ерозија, во Источен Плански Регион (ИПР) доминираат разни процеси од кои доминантни се појавите и процесите на водна ерозија од плувијален и флувијален карактер, а видливи се и одрони и свлечишта како и распаѓање на карпите. Најерозивните подрачја се лоцирани во сливот на акумулацијата Калиманци, т.е. во делот на Горна Брегалница. Подрачја од втора категорија на опасност од ерозија се дефинирани и во делот на сливот на Оризарска река. Во Табела 1 се претставени поројни водотеци во ИПР, кои придонесуваат со најголемо количество на продуциран нанос односно оние сливови каде што има и најголеми изворишта на ерозивен материјал (седимент).

Табела 1 Најерозивни поројни сливови според продукција на ерозивен материјал во ИПР

Слив	W-m³/год. (годишна продукција на ерозивен материјал - нанос)
Злетовска Река	190.652
Каменичка река	151.167
Крива Лакавица	144.846
Река Осојница	136.602
Желевица	103.510
Река Сушица	100.232
Оризарска Река	74.228
Ратевска Река	63.509
Брегалница-горен тек	59.430
Очипалска Река	49.690

Извор: Просторен план на Источниот плански регион (2013-2030) нацрт

Поради штетите од ерозијата во минатото во ИПР, изведени се разни противерозивни и противпоројни мерки и активности (пошумени скоро 6000ha тешко еродирани земјишта, уредени се комплетно 17 порои, итн.) (*Извор: Просторен план на Источниот плански регион (2013-2030) нацрт*). На Слика 2 е прикажана проектната локација во однос на ризикот од поплави и ерозија на територијата на СМ.

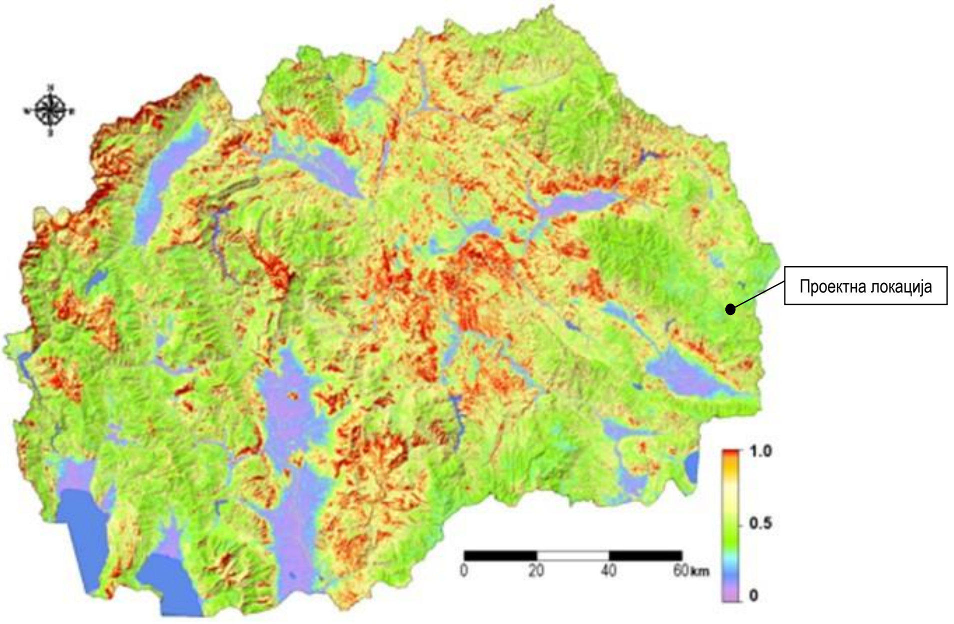

извор: https://www.fakulteti.mk/news/18-02-10/vo_narednite_denovi_i_nedeli_se_ochekuva_zgolemen_rizik_od_poplavi_i_svlechishta_niz_makedonija

Слика 2 ГИС-модел на подрачја под зголемен ризик од поплави (виолетова боја), свлечишта (портокалова) и засилена ерозија (црвена боја) во РСМ

Според горенаведеното, локацијата на проектот во Општина Берово се карактеризира како локација со низок ризик од ерозија, лизгање на земјиштето и поплави.

2.1.3 Сеизмологија

Според досегашната сеизмичка активност, подрачјето на општина Берово спаѓа во области со значителна сеизмичка нестабилност. Врз основа на регистрираните земјотреси од 1901 година до денес, регистрирани се шест епицентри со интензитет помал од 6 степени по Меркалиевата скала, како и сеизмичка изложеност на теренот од 9 и 10 степени по Меркалиевата скала. Според макросеизмичката регионализација на Републиката, најголем дел од територијата на Општина Берово припаѓа на зоната со максимален очекуван сеизмички интензитет од 9 и 10 степени по Меркалиевата скала, а во јужните делови на општината со интензитет од 7 степени по Меркалиевата скала, со промена на жариштата на епицентарот на Меркалиевата скала.

2.1.4 Вода

Во рамките на анализираната порозност, доминантен хидрографски предмет е реката Брегалница (се наоѓа на околу 12 km северно од проектната локација) и каналите со отворена површина. На оваа територија има два речни слива - Брегалница и Струма. Поголеми притоки на Брегалница се: Пехчевска, Ратевска, Умиенска, Каменица и Јавол Дол, кои гравитираат кон долината Малешево-Пијање. Поголеми реки во струмичкиот слив се Фиранска и Безгаштевска река, кои гравитираат кон Струмичкото поле. Во областа не се спроведени анализа или студија на подземните води.

Според длабочините на бунарите и дупките, се заклучува дека нивото на подземните води покрај речното корито се движи од 3-5 м, а во алувијалната рамнина од 8-14 м. На територијата на општината се евидентирани повеќе од 120 извори, со вкупно производство од 140 литри/сек. Извори кои ветуваат повеќе се евидентирани на терени со височини над 1000 метри.

2.1.5 Квалитет на воздух

Во Република Северна Македонија, следењето на квалитетот на амбиентниот воздух го врши Министерството за животна средина и просторно планирање, кое управува со Државниот автоматски систем за квалитет на воздухот составен од 17 мерни станици, од кои 5 се наоѓаат во Скопје, а најблиската станица за мерење до локацијата на проектот е онаа во градот Струмица, лоцирана југозападно од локацијата на проектот во Општина Берово. Во оваа станица за мерење на квалитетот на воздухот се врши надзор на следните состојки: сулфур диоксид, азот диоксид, јаглерод моноксид, озон и суспендирани честички со големина од 10 микрометри (PM10).

Извори на суспендирани честички се горењето фосилни горива и биогорива, различни индустриски процеси, сообраќај, согорување на отпад и диви пожари. Еден од најважните извори е греењето на домовите и административните капацитети, главно поради нецелосното согорување на дрвото во стари печки. Во 2018 година имаше 112 дена во кои просечната дневна гранична вредност на ПМ10 на мерното место Струмица беше надмината, во 2019 година (до август) имаше 65 дена во кои беше надмината просечната дневна гранична вредност.

Во Република Северна Македонија, клучен и доминантен извор на сулфурни оксиди во воздухот се процесите на согорување на горивата (јаглен и мазут). Просечните дневни концентрации на $SO2$ на оваа мерна станица не ја надминале граничната вредност во 2018 година и во 2019 година (до август).

Јаглерод моноксид се формира за време на нецелосно согорување на горивата во моторите со внатрешно согорување и енергетските постројки, како и за време на различни индустриски процеси, во јавни институции и домаќинства. Максималните дневни осумчасовни просечни вредности на концентрациите на CO на оваа мерна станица за 2018 година и за 2019 година (до август) не ја надминале граничната вредност.

Максималните дневни осумчасовни просечни вредности за концентрација на озон во 2018 година беа надминати 58 пати, а во 2019 година (до август) граничната вредност беше надмината 12 пати. За

едночасовните просечни вредности на NO2 за 2018 и 2019 година (до август), немаше надминување на горната граница.

2.1.6 Отпад

Одлагањето на цврстиот отпаден материјал, што е производ на активностите на луѓето, е еден од најсериозните проблеми во Општина Берово.

Отпадот во Општина Берово се одлага на депонијата Увин Валог, која се наоѓа на околу 3 км северозападно од градот Берово, во непосредна близина на реката Смојмировска и на само 200 метри од реката Брегалница. Депонијата не ги исполнува минималните санитарни стандарди и прописи. Не постојат инфраструктури (вода, електрична енергија), нема средства за дезинфекција, нема јами за изумрени животни и др. Отпадот се отстранува без никаков третман (само се израмнува и се исполнува со земја и песок).

Во градот Берово цврстиот комунален отпад се собира и се отстранува од ЈКП „Услуга“, со сопствени возила. Покрај руралните населби, отпадот го отстранува локалното население, што доведува до создавање нерегулирани депонии.

Бидејќи нема соодветна алтернативна депонија за депонирање на генерираниот отпад од проектните активности, истиот треба да се депонира на депонијата “Увин Валог” (лоцирана на околу 16km северозападно од проектната локација во с. Двориште).

2.1.7 Геологија и почва

Територијата на Општина Берово, геолошки, припаѓа на српско-македонскиот масив, формиран по пат на тектонски движења во предпалеозојската, херцинската и алпската орогенеза.

Според литолошко-стратиграфските карактеристики на рамните карпите, се издвојуваат следниве геолошки формации: Прекамбријски метаморфни карпи, Риберкамбриски и Стари Палеозојски метаморфни карпи, Палеозојски гранитоиди, Тријасични, Палеогенетски, Неогенетски и Квартарни седименти. Прекамбријските метаморфни карпи ја формираат основата на теренот. Овој комплекс зафаќа прилично големи области во источните и југоисточните делови на Општината, во сливното подрачје на Цironска и Ратева Река и изворот на Брегалница.

2.1.8 Флора и фауна

Најчести шуми се борова (фам. Pinaceae), дабова (фам. Fagaceae) и букова шума (фам. Fagaceae). Како резултат на долгогодишната интензивна употреба на дабови шуми, тие сега се во процес на формирање на млади садници со различна густина. Буковиот појас е присутен во планинскиот и потпланинскиот појас. Подобро сочуваните букови шуми се многу значајни за стопанисување со шумите. Ацидофилните борови шуми се појавуваат во појасот на буковите шуми. Над нив има комплекси од бел бор (Pinus sylvestris). Ливадите се помалку застапени. Поради сечата на шумите, ридските пасишта се шират на големи области, наспроти планинските пасишта, кои се со мала површина. Како составен дел на биоценозата, во подрачјето на Општината има различни форми на водоземци, цицачи, влекачи, птици и инсекти. Групата птици и цицачи од одредени биотопи опфаќа бројни асоцијации, со бројни лица пронајдени од најниски до највисоки височини (елени, зајаци, еребици и сл.).

Слика 3 Некои претставници на биодиверзитетот во Општина Берово

2.1.9 Бучава

Во РСМ, само во поголемите градови се следи бучавата на животната средина, додека во Општина Берово нема станица за следење, па затоа не се следи загадувањето на бучавата. Во рамки на проектната локација не се регистрирани поплаки за зголемено ниво на бучава.

2.1.10 Културно наследство

Во Берово има четири цркви и една од нив е Свети Архангел Михаил (се наоѓа на околу 13km северозападно од предметниот опфат), изградена во 18 век. Археолошки места во Берово се населбата Бреза од доцниот антички период, населбата Градиште со некропола од доцниот антички период и многу други.

2.2 Локација на проектот

Проектното подрачје каде што ќе се реализираат проектните активности за надградба на повеќе улици се наоѓа во источниот дел на Општина Берово, токму во руралното подрачје - село Двориште.

Слика 4 Микролокација на улиците за надградба во село Двориште

Табела 1 Должина на четири улични разграничувања во с. Двориште

Бр	Краци	Должина (во m)
1	Крак 1	1987.7m
2	Крак 2	265.9m
3	Крак 3	434.5m
4	Крак 4	218.1m
Вкупно		2906.22m

Во поширокото опкружување на проектната локација се наоѓаат: Емералд подрачје „Малешево“ (околу 2,5-3km североисточно од областа на проектот) Беровско Езеро (околу 7km северно од областа на проектот); Значајно растително подрачје (ЗРП) „Пехчево - Јудови Ливади“ (околу 18km северно од проектната област); Споменик на природата „Моноспитово блато“ (лоцирано на околу 23 km југозападно од локацијата на проектот); регионален пат 1302; град Берово (лоциран на околу 13 km северозападно од локацијата на проектот), итн. Мапа со горенаведените значајни подрачја е прикажана во Прилог 2. На Слика 4 е претставена макролокација на проектната површина (улични гранки) во селото Двориште.

Слика 5 Макролокација на проектната област во село Двориште

Предметниот опфат се наоѓа на ридест терен, на јужните падини на Малешевските Планини. Според последниот попис во 2002 година, во селото имало 757 жители. Должината на проектната област, каде што ќе се спроведе надградувањето на улиците, е 2.906,22m (2,9km), во рамки на четирите улични гранки. Надолж и во близина на трасата на улиците се наоѓаат следниве објекти: куќи на месното население во село Двориште; локално основно училиште; здравствен центар; земјоделски полиња; црква; Дворишка Река, итн. Микролокацијата на четирите гранки (проектната област) е дадена на Слика 5**.**

На 11.06.2019 година, ЕСП (претставници од МТВ и одговорен персонал од Општина Берово) ја посетија проектната локација во село Двориште, со цел да извршат преглед на тековната состојба на соодветните улици. Забележана е следната состојбата на проектната локација:

a) Теренот на проектната локација е стрмен и ридест.
b) Ширината на постојните патишта варира (од 3 до 3,5 м).
c) Повеќето патишта се неасфалтирани/земјени. На некои места на патиштата се гледа тешко оштетен асфалтен тротоар.
d) Висинската разлика помеѓу почетната и крајната точка на патот е значајна.
e) Надолж патот на проектната локација се забележуваат огради на куќите/домаќинствата на локалното население во с. Двориште, далноводи итн.

Слика 6 Тековна состојба на проектната област во село Двориште

По завршувањето на посетата на теренот, се препорачува да се извршат следниве проектните активности: заради ридестата природа на теренот, ризикот од поплавување е зголемен; за да се спречи ризикот од поплавување, треба да се изгради површински систем за одводнување на атмосферската вода (се состои од бетонски канали - ленти); исто така, треба да се постават тротоари, подземни инсталации за улично осветлување и оптички кабли - ако и каде е можно, итн.

2.3 Проектни активности

Планираните проектни активности ќе бидат изведени во три фази: подготвителни активности (обележување и расчистување на четирите места кои треба да се надградат – уличните гранки), надградба на 4 разгранувачки улици (вградување материјал од кршен камен, поставување асфалтен слој, итн.), и оперативна фаза - активности поврзани со редовно и превентивно одржување на релевантните улици.

Вкупната должина на новиот пат ќе биде 2.906,22m. Главните активности на проектот се прикажани во Табела 2 .

Табела 2 Планирани проектни активности во село Двориште, општина Берово

Гранка 1 (должина = 1.987,7м)	
Фази на проектот	**Проектни активности**
Подготвителни активности	• Обележување и обезбедување на патот на локацијата на проектот; • Не е предвидено отстранување на вегетација односно расчистување на трасата на патот од постоечка вегетација; • Механичко сечење на асфалтниот тротоар со длабочина од 15 см; • Обложување со нестабилна емулзија; • Стружење на асфалт; • Расчистување на постојниот цевковод; • Преместување на канделабри;
Фаза на надградба	• Механичко ископување на почвата (товарење и транспорт до депонија) 789 м^3 • Набивање на коритото колку што е потребно; • Механичко изработување на насип од ископаното; • Изработка на тунел од армиран бетон ø1000; • Ископување дренажен ров (товарење и транспорт до депонија) 46 м^3; • Простирање песок под дренажната цевка; • Поставување дренажен цевковод ø110; • Вградување филтрационен материјал; • Поставување основен слој на патот; • Прскање разреден битумен врз патот; • Поставување лежиште битуменски слој над постојниот асфалт; • Поставување втор слој; • Поставување лежиште битуменски слој над новата надградба на патот; • Набивање втор слој на асфалтен бетон; • Поставување бетонски дренажен канал.
Оперативна фаза	• Расчистување на градилиштето; • Одржување на патот во зимскиот период (расчистување на снег и сл.);
Гранка 2 (должина= 265,9м)	
Фази на проектот	**Проектни активности**
Подготвителни активности	• Обележување и обезбедување на патот на локацијата на проектот; • Не е предвидено отстранување на вегетација односно расчистување на трасата на патот од постоечка вегетација; • Механичко сечење на асфалтниот тротоар со длабочина од 15 см; • Обложување со нестабилна емулзија; • Преместување на канделабри;
Фаза на надградба	• Механичко ископување на почвата (товарење и транспорт до депонија) 436 м^3 • Набивање на коритото колку што е потребно; • Механичко изработување на насип од ископаното; • Изработка на тунел од армиран бетон ø1000; • Ископување дренажен ров (товарење и транспорт до депонија) 112м^3; • Простирање песок под дренажната цевка; • Поставување дренажен цевковод ø110; • Вградување филтрационен материјал; • Поставување основен слој на патот; • Поставување лежиште битуменски слој над постојниот асфалт; • Набивање втор слој на асфалтен бетон; • Поставување бетонски дренажен канал.
Оперативна фаза	• Расчистување на градилиштето;

	• Одржување на патот во зимскиот период (расчистување на снег и сл.);
Гранка 3 (должина= 434,5м)	
Фази на проектот	**Проектни активности**
Подготвителни активности	• Обележување и обезбедување на патот на локацијата на проектот; • Не е предвидено отстранување на вегетација односно расчистување на трасата на патот од постоечка вегетација; • Механичко сечење на асфалтниот тротоар со длабочина од 15 см; • Обложување со нестабилна емулзија; • Стружење на асфалт; • Расчистување на постојниот цевковод;
Фаза на надградба	• Механичко ископување на почвата (товарење и транспорт до депонија) 214 м^3 • Набивање на коритото колку што е потребно; • Механичко изработување на насип од ископаното; • Изработка на тунел од армиран бетон ø1000; • Ископување дренажен ров (товарење и транспорт до депонија) 12м^3; • Простирање песок под дренажната цевка; • Поставување дренажен цевковод ø110; • Вградување филтрационен материјал;
	• Поставување основен слој на патот; • Прскање разреден битумен врз патот; • Поставување лежиште битуменски слој над постојниот асфалт; • Поставување втор слој; • Поставување лежиште битуменски слој над новата надградба на патот; • Набивање втор слој на асфалтен бетон; • Поставување бетонски дренажен канал.
Оперативна фаза	• Расчистување на градилиштето; • Одржување на патот во зимскиот период (расчистување на снег и сл.);
Гранка 4 (должина = 218,1м)	
Фази на проектот	**Проектни активности**
Подготвителни активности	• Обележување и обезбедување на патот на локацијата на проектот; • Не е предвидено отстранување на вегетација односно расчистување на трасата на патот од постоечка вегетација; • Механичко сечење на асфалтниот тротоар со длабочина од 15 см; • Обложување со нестабилна емулзија; • Стружење на асфалт; • Преместување на канделабри;
Фаза на надградба	• Механичко ископување на почвата (товарење и транспорт до депонија) 297 м^3 • Набивање на коритото колку што е потребно; • Механичко изработување на насип од ископаното; • Ископување дренажен ров (товарење и транспорт до депонија) 10м^3; • Простирање песок под дренажната цевка; • Поставување дренажен цевковод ø110; • Вградување филтрационен материјал; • Поставување основен слој на патот; • Прскање разреден битумен врз патот; • Поставување лежиште битуменски слој над постојниот асфалт; • Поставување втор слој; • Поставување лежиште битуменски слој над новата надградба на патот; • Набивање втор слој на асфалтен бетон; • Поставување бетонски дренажен канал.
Оперативна фаза	• Расчистување на градилиштето;

	• Одржување на патот во зимскиот период (расчистување на снег и сл.);

2.4 Сензитивни рецептори

За време на подготвителните активности и фазата на надградба, критично погодените што ќе бидат засегнати се: работници (кои ќе бидат ангажирани во текот на фазата на надградба) и локалното население (кои ќе се движат низ местата). Исто така, како критично погодени што треба да се земат предвид при спроведувањето на проектните активности се куќите, локалното основно училиште и здравствениот центар. Овој заклучок се однесува на зголеменото ниво на бучава, воздушните емисии и лесниот пристап до поединечните домови.

3. ПОТЕНЦИЈАЛНО ЕКОЛОШКО ВЛИЈАНИЕ И РИЗИК И ПРОЦЕНКА НА ИСТИТЕ

Како што е опишано во претходното поглавје, проектните активности ќе се спроведат во три фази: подготвителни активности (обележување и расчистување на четирите места за надградба – уличните гранки), надградба на четирите разгранувачки улици (поставување материјал од кршен камен, поставување асфалтен слој, итн.), и оперативна фаза - активности поврзани со редовно и превентивно одржување на соодветните улици. Потенцијалното влијание и ризици се прикажани во .

Табела 3.

Табела 3 Потенцијални влијанија и ризици

Подготвителна фаза	*Фаза на надградба*	*Оперативна фаза*
• ***Расчистување и обележување на местата за надградба;***	• ***Набавка и транспорт на материјалите за надградба;*** • ***Ископување почва;*** • ***Вградување материјал од кршен камен;*** • ***Вградување дренажен систем за атмосферска вода*** • ***Асфалтирање соодветни улици во с. Двориште***	• ***Расчистување на градилиштата;*** • ***Пренос на создадениот отпад до депонија,***
	Можни последици	
• ***БЗР ризици*** • ***Безбедносен ризик за локалното население (особено близу куќи, локалното основно училиште и здравствен центар)***	• ***БЗР ризици*** • ***Безбедносни ризици за заедницата,*** • ***Квалитет на воздух,*** • ***Бучава,*** • ***Создавање отпад*** • ***Загадување на водата***	• ***Создавање отпад,*** • ***Бучава*** • ***Воздушни емисии***

Како резултат на реализација на проектните активности во руралното подрачје на Општина Берово, главното негативно влијание врз животната средина може да се забележи преку: зголемено ниво на бучава (поради употреба на градежни машини), можно загадување на воздухот, неправилно управување со отпад, можно загадување на вода (Дворишка река), неисполнување на условите на БЗР и можен ризик за локалното население. Главни задолжителни активности пред започнување на активностите од под-проектот што треба да се спроведат од страна на Изведувачот се: подготовка и имплементација на **План за безбедност и здравје при работа на ризични локации** вклучувајќи ги и **Процедурите за управување со работната сила** (со цел да се спречат повреди на работниците на локациите на под-проектот), изготвување и спроведување на план за управување со сообраќајот (со цел да се обезбеди правилен превоз на стоки и луѓе на сите локации на под-проектот, преку пренасочување на сообраќајот) и исто така подготовка и имплементација на **План за безбедност на заедницата (локалното население).** За да се обезбеди максимална безбедност за локалното население за време на активностите на под-проектот, Изведувачот треба да ја обележи, огради и постави сигнализацијата за тревога на местата за надградба

(забрана за влез на невработени на места за надградба). Треба да се подготви и објави информативно **Известување/Соопштение** од страна на општинскиот кадар пред да се почне со активностите на под-проектот, со детални информации за видот активности за надградба и нивното времетраење (најавено преку веб-страната на општината https://www.berovo.gov.mk/ и општинскиот одбор во селото).

Работниците, кои ќе бидат ангажирани за надградбата на патот, треба да носат заштитна облека и опрема. Тие исто така мора да бидат информирани за Механизмот за Надомест на Поплаки, како и за правото на организирање на организација на работниците, од страна на нивниот работодавец (Изведувачот). Сите ангажирани работници мора да имаат регулирано статусот на вработување за времетраење на овој проект, а целото нивно здравствено и пензиско осигурување мора да биде покриено во целост за ангажираниот период, од нивниот работодавец.

За време на фазата на надградба на четирите улични гранки во Општина Берово, можните **емисии на воздух** што може да се појават се резултат на работа на механизацијата и опремата (емисии на прашина и гас). Во оперативната фаза на улиците, емисии на воздух ќе испуштаат подвижните извори на загадување - возилата. За да се спречат и избегнат негативните влијанија врз животната средина, Изведувачот треба да ги спроведе мерките за ублажување дадени во Планот за ублажување (табела подолу).

Работата на тешката машинерија исто така ќе генерира зголемено ниво на бучава и вибрации за време на активностите за надградба на краците. Имајќи ги предвид чувствителноста на локацијата на проектот на бучава и националното законодавство за заштита од бучава (Службен весник на РМ бр.79 / 07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15), проектот за надградба на улици во селото Двориште спаѓа во две подрачја:

- област од II степен заштита од бучава, со оглед на постоењето на здравствен центар, основно училиште и црква (максималните гранични вредности не треба да надминуваат 45 dB (A) преку ноќ и 55 dB (A) навечер и преку ден); и
- област од III степен заштита од бучава поради мешаното подрачје со семејни куќи и земјоделски полиња (максималните гранични вредности не треба да надминуваат 55 dB (A) преку ноќ и 60 dB (A) навечер и преку ден).

Треба да се спроведе правилно управување со различните текови на отпад што ќе се генерираат на градилиштето во Општина Берово (како што се отпад од почва, асфалт, комунален отпад), како на пример: соодветна селекција, транспорт и трајно одлагање (според националното законодавство - Закон за отпад и список на кодови за отпад – Сл. Весник на РМ бр. 100/05). **Планот за управување со отпад** треба да го подготви и спроведе Изведувачот, со цел да се спречи потенцијалното одлагање на отпадот близу до или во Дворишка Река. Како дел од Планот за Управување на Отпадот, треба да бидат вклучени опциите за повторна употреба / рециклирање на генерираниот отпад (на пр. повторна употреба на отстранетиот слој на асфалт). Главната одговорност за трајниот транспорт и одлагање на отпадот во Општина Берово паѓа на ЈКП „Услуга“ од Берово (отстранувањето на отпадот ќе се врши на депонијата „Увин Валог“, лоцирана на околу 3km северозападно од градот Берово). Во Табела 4 се прикажани проценетите вредности на генерираните текови на отпад (според Главниот проект).

Табела 4 Проценети вредности на генерираните текови на отпад (според Главниот проект)

Соодветна улица	***Гранка 1***		***Гранка 2***		***Гранка 3***		***Гранка 4***	
Вид отпад	Ископана почва	Асфалт	Ископана почва	Асфалт	Ископана почва	Асфалт	Ископана почва	Асфалт
Код на отпад	17 05 04	17 09 04	17 05 04	17 09 04	17 05 04	17 09 04	17 05 04	17 09 04
Количина	844м^3	11м^3	548м^3	/	226м^3	2м^3	307м^3	0,1м^3

На некои места по патот на локацијата на проектот поминува реката Дворишка (притока на реката Струмица). Оваа водена маса е класифицирана во II класа (ниско ниво на загадување – мезотрофен статус, висок степен на автопурификација што може да се користи за одгледување риби, капење, спортови на вода и рекреација). За да се спречи евентуалното загадување на водата, Изведувачот треба да го почитува и да

се придржува до условите дадени во националното законодавство за водниот сектор. Со цел да се одржи **добар еколошки статус** на Дворишка река, Изведувачот треба да забрани привремено или целосно одлагање на отпадот во близина или во коритото на овој речен тек (на пр. исфрлање на почва, асфалт, истекување на моторни масла и средства за подмачкување, итн.)

Како што споменавме порано, во поширокото опкружување на локацијата се наоѓаат неколку **заштитени подрачја**: Емералд подрачје „Малешево" (околу 2,5-3km североисточно од областа на проектот), Значајно растително подрачје (ЗРП) „Пехчево - Јудови Ливади" (на околу 18 km северно од областа на проектот) и Споменикот на природата „Моноспитово блато" (лоцирано на околу 23 km југозападно од локацијата на проектот). Поради широкото растојание помеѓу нив и областа на проектот, реализацијата на проектот нема да остави негативни последици врз флората и фауната.

Поради тесниот и стрмен терен, во некои делови од постојните неасфалтирани улици во селото Двориште (ширината е од 3 - 3,5m), Изведувачот треба да го испита подрачјето близу патиштата (треба да се спроведе во проектирачката фаза од страна на проектантите), за да ја разбере подобро состојбата на локациите (куќите или на други приватни имоти со висок ризик долж стрмните улици) и да ги спроведе мерките за заштита на имотот. Истражувањето треба да се направи заедно со Инвеститорот (кадарот на Општина Берово кој се занимава со урбанистичко планирање и експропријација) пред да се започне со работите за надградба. Инспекцијата треба да се изврши на секој имот со висок ризик (на пр. огради, гаражи, куќи, селски економски установи, итн.) за да се утврди нивната состојба пред надградувањето. Треба да се наведат имотите со висок ризик и да се осмислат и спроведат превентивни технички мерки за секој. Типот на алати и опрема за ископ и други операции за надградба што треба да се користат во близина на загрозените имоти треба да бидат еколошки во однос на нивото на бучава, вибрации, лесна ротација, итн., со цел да се спречи оштетување на структурите на постојните имоти и влијанието врз здравјето на луѓето да биде минимално. Неопходно е внимателно ракување со машинеријата во близина на семејните куќи за да се спречат евентуални штети, а работниците треба да минат низ кратка обука (организирана од лиценцирана компанија од областа на безбедност и здравје при работа, ангажирана од Изведувачот) пред да се започне со работа во близина на загрозените куќи.

Добрата комуникација помеѓу сите вклучени заинтересирани страни (Изведувач, Надзорен инженер, општински кадар, Инспектор за животна средина, Комунален инспектор, ЕСП од МТВ и други релевантни лица од Општина Берово) е многу важна за да се осигури постојано извршување на проектните активности и успешно завршување на целокупниот проект. ЕСП при МТВ и проектниот менаџер од Општина Берово, ќе овозможат добра комуникација и координација на проектните активности на самата проектна локација. Главните обврски на Изведувачот се почитување и спроведување на предложените мерки во рамки на следниот План за ублажување. Надзор врз спроведувањето на предложените мерки за животна средина треба да вршат Надзорниот инженер и кадар на општината (Комунален инспектор, Инспектор за животна средина, проектен менаџер), кои почесто ќе ги посетуваат локациите на проектот и заедно ќе следат дали се применети предложените мерки.

Спроведување на ПУЖССП

Овој План за управување со животната средина и социјалните прашања (ПУЖССП) треба да е дел од договорот кој Единицата за спроведување на проектот (ЕСП) ќе го потпише со Изведувачот за имплементација на проектните активности. Изведувачот е должен да ги преземе сите предложени мерки во овој план за превенција или ублажување на влијанијата врз животната средина и социјалните аспекти и да води евиденција на документите за истите (на пр. писмо до Општината за исфрлање на инертен отпад, документи за одржани обуки за Безбедност и здравје при работа пред започнување со проектните активности, сите Планови за Мерки за животна средина и безбедност на работниците итн.). Обуката за безбедност и здравје при работа треба да биде организирана од страна на Изведувачот за сите работници пред почеток на проектните активности и пред извршување на задачи кои се со висок ризик по здравјето. Обуката треба да биде одржана од страна на овластено тело за Безбедност и здравје при работа, а

секојдневните ризици поврзани со Безбедност и здравје при работа треба да бидат оценети од страна на Одговорното лице за БЗР кое ќе работи на проектните локации на дневна база и е поставено од страна на Изведувачот.

Надзорниот инженер е потребно да ја следи имплементацијата на предложените мерки од Изведувачот и под-изведувачите преку визуелни проверки, преглед на документите поврзани со спроведување на мерките, и во случај некои од мерките да не се преземени, потребно е да го задолжи Изведувачот да ги преземе што е можно поскоро. Потребно е да се води евиденција за несообразностите и Извештаите за несообразностите е потребно веднаш да се достават до Општината (Проектниот менаџер), па потоа Проектниот менаџер ќе го достави до Единицата за спроведување на проектот. Сите несообразности е потребно да се решат со соодветни мерки и е потребно да се зачуваат записите за истите. Редовните месечни извештаи е потребно да ги содржат сите проблеми кои се појавиле во тој период, а се однесуваат на животната средина и социјалните аспекти. Докази за решенијата на овие проблеми е исто така потребно да се чуваат.

Единицата за спроведување на проектот ќе ги има главните одговорности поврзани со имплементација на проектот, координација, мониторинг и известување.

Експертот за животна средина и социјални аспекти ангажиран од страна на ЕСП ќе биде задолжен да се погрижи за соодветно управување со животната средина за време на сите Проектни активности, да изврши надзор преку преглед на документите, посета на локациите и да води разговори со Изведувачот, Надзорниот инженер и Општинскиот персонал. Експертот ќе проверува дали Изведувачот работи во согласност со ПУЖССП, ќе врши посета на проектната локација најмалку еднаш месечно и Извештајот за мониторинг кој ги опфаќа главните проблеми и временската рамка за нивно решавање ќе го подготви и достави до ЕСП. Полу-годишниот Проектен извештај потребно е да содржи поглавје со ризици/влијанија врз животната средина и социјалните аспекти и статус на имплементација на предложените мерки од ПУЖС.

Општината има главна улога во мониторинг на секојдневните проектни активности, ангажирање на Надзорниот инженер, координација на проектните активности и одредување на одговорното лице – Проектен Менаџер.

ЕСП е потребно да организира редовни средби на месечно ниво или за време на посета на локацијата со Проектниот менаџер, Изведувачот, претставници од МТВ, одговорно лице од општината и Експерт за животна средина и социјални аспекти.

Јавно објавување

Општина Берово доставува нацрт-верзија на овој ПУЖССП за преглед и одобрување на ЕСП и Специјалист за животна средина и социјални аспекти, кои тогаш (кога се уверени дека документот ги исполнува барањата за квалитет и содржина на СБ) го доставуваат нацрт-документот за преглед и одобрување од Светската банка . По добивањето на дозволата, документот треба јавно да се објави.

Нацрт верзијата на ПУЖССП ќе биде достапен за јавноста на веб-страницата на Општина Берово (https://www.berovo.gov.mk/) и на веб-страницата на МТЦ ПИУ (http://www.mtc.gov). Во текот на 14 дена по објавувањето на подготвениот документ, Општина Берово ќе спроведе јавна расправа со цел да ја информира јавноста за предложените активности на под-проектот, предвидените влијанија и начините на нивно ублажување. Доколку има какви било важни повратни информации дадени за време на јавната расправа, таквите повратни информации треба соодветно да се адресираат и да бидат вградени во конечниот документ.

Врз основа на коментарите добиени од засегнатите страни, ќе се подготви записник од јавната расправа, вклучувајќи листа на учесници и главни коментари за подготвениот документ. Конечниот ПУЖССП ќе биде доставен до МТВ и ЕСП за конечно одобрување на од страна на Специјалистот за животна средина и

социјални аспекти. По одобрувањето на ПУЖССП, документот ќе биде јавно достапен заедно со Записник од спроведената јавна расправа.

Одобрената Конечна верзија на ПУЖССП треба да биде вклучена во Договорот за грант за под-проектот, а потоа во соодветните тендерски документи и договори за градежништво.

4. ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И СОЦИЈАЛНИТЕ ПРАШАЊА

Потенцијално влијание	Опсег на влијанието	Предложени мерки за ублажување	Одговорност
Проектни активности: Подготвителни активности пред ажурирање на улиците: Означување на рутите за надградба на улици во село Двориште, Општина Берово			
Можни неповолни социјални и здравствени влијанија врз населението, возачите и работниците поради: – Недостаток на гарантирани безбедносни мерки при почетокот на работите за надградба; – Доживување повреда близу местата за надградба; – Непочитување на строгите стандарди на БЗР и постапката за работа; – Несоодветен јавен пристап на уличните гранки 1, 2, 3 и 4 во село Двориште;	Локално/на улиците во село Двориште, Општина Берово Краткотрајно, за време на надградувањето Значење - големо	➢ Подготовка, одобрување и спроведување на **План за безбедност и здравје при работа на ризични локации** пред почетокот на активностите; ➢ Подготовка, одобрување и спроведување на **План за безбедност на заедницата (локалното население);** ➢ Подготовка, одобрување и спроведување на **План за управување со отпад** (со можни активности или опции за реупотреба/рециклирање) пред почетокот на активностите; ➢ Подготовка, одобрување и спроведување на **План за управување со сообраќајот** за време на проектните активности (во соработка со вработените во општината, пред да се започне со активности за надградба); ➢ Обезбедување на информации за видот и времетраењето на активностите за надградување преку општинската веб-страна (https://www.berovo.gov.mk/), локалната заедница и општинскиот одбор; ➢ Поради тесниот терен, во некои делови од постојните неасфалтирани улици во селото Двориште (ширината е од 3 - 3,5 м), Изведувачот треба да ја испита областа близу патиштата за да ја разбере подобро состојбата на локациите/куќите или други приватни имоти со висок ризик и да ги спроведе мерките за заштита на имотот. Истражувањето треба да се направи заедно со Инвеститорот (кадарот на Општина Берово кој се занимава со урбанистичко планирање, прашања за експропријација и парници) пред да се започне со работите за надградба. Инспекцијата треба да се изврши на секој имот со висок ризик (на пр. огради, гаражи, куќи, селски економски установи, итн.) за да се утврди нивната состојба пред надградувањето. Треба да се наведат имотите со висок ризик и да се осмислат и спроведат превентивни технички мерки за секој. Типот на алати и опрема за ископ и други операции за надградба што треба да се користат во близина на загрозените имоти треба да биде еколошки во однос на нивото на бучава, вибрации, лесна ротација, итн. со цел да се спречи оштетување на структурите на постојните имоти и да има минимално влијание врз здравјето на луѓето. Неопходно е внимателно ракување со машинерија во близина на семејните куќи за да се спречат евентуални штети, а работниците треба да минат низ кратка обука пред да се започне со работа во близина на загрозените куќи. ➢ Изведувачот е должен да достави нацрт верзија на ПУС, кој ќе биде дел од ПУЖССП. Пред почетокот на проектните активности, ажурираниот План за управување со сообраќајот со План за безбедност на заедницата ќе биде доставен специјалистот за животна средина и социјални аспекти. Истите ќе им се презентираат на засегнатите страни. ПУС ќе опфати мерки за безбедност на учениците и локалното население што ќе го користат патот (одење / возење); ➢ Изведувачот да изврши проценка и да ја евидентира состојбата на имотот и предметите што се близу до патот, пред почетокот на сите работи. Треба да се води евиденција во случај на побарувања за штети од страна на локалните сопственици на имот во иднина	• Изведувач – Понудувач • Надзорник • Општински кадар (Комунален инспектор и Еколошки инспектор)

Потенцијално влијание	Опсег на влијанието	Предложени мерки за ублажување	Одговорност
		➢ Примена на добри практики за надградба при обележување на локациите на проектот, вклучувајќи: • Да се обезбеди соодветно обележување на локациите на проектот, дел по дел на улиците; • Поставување на знаци за предупредување, особено за ограничување на брзината на возење во близина на улиците што се надградуваат; • Поставување предупредувачки ленти; • Поставување огласна табла на локацијата на проектот со општи информации за проектот, Изведувачот и Надзорникот; • Да се забрани влез за невработени зад предупредувачките ленти; • Да се применат БЗР мерките на заедницата и работниците (прва помош, заштитна облека за работниците, соодветни апарати и алати); • За време на проектните активности, Надзорникот треба на населението да му овозможи лесен пристап до нивните куќи, основното училиште, здравствениот центар итн.; • Да се одржува чистота на улиците; • Преносниот тоалет треба да биде поставен на проектните локации; • Со апаратите треба да ракуваат само искусни и обучени работници, со што се намалува ризик од несреќи; • Да се избегнат жалби, доколку може, а ако ги има, да се евидентираат и брзо да се изнајде одговор и решение на проблемот; • Треба постојано да има противпожарни апарати за во случај на пожар или друга штета; • Сите работници мора да бидат запознаени со опасностите од пожар и мерките за заштита од пожари и мора да се обучени да употребуваат противпожарни апарати, хидранти и други уреди што се користат за гаснење на пожарите; • Не треба да се чуваат поголеми количества запаливи течности на градилиштата за време на надградувањето. • Сите работници ангажирани за овој проект мора да имаат регулиран статус на вработување од страна на Изведувачот/подизведувачот и мора да добијат целосно здравствено и пензиско осигурување, сè во согласност со локалното законодавство поврзано со труд и стандардите на МОТ.	
Проектни активности: Надградување улици во село Двориште, општина Берово			
Можни емисии од превозни возила и влијание врз квалитетот на воздухот во селото Двориште поради: – Емисии на гасови од фини честички на прашина – Ќе се предизвика сообраќаен метеж, што ќе предизвика	Локално/во село Двориште, Општина Берово (Гранка 1,2,3 и 4) Краткотрајно/големо значење	• Местата за надградба, транспортните рути и места за ракување со материјали треба да бидат прскани со вода во суви и ветровити денови; • Материјалите за надградба треба да се чуваат на соодветни места и да бидат покриени за да се сведе прашината на минимум; • Товарите на возилата што може да испуштат прашина треба да се покриени; • Употреба на заштитни маски од работниците доколку се појави прашина; • Ограничување на брзината на возилото во рамки на местата за надградба;	• Изведувач – Понудувач • Надзорник

Потенцијално влијание	Опсег на влијанието	Предложени мерки за ублажување	Одговорност
промени во постојната сообраќајна циркулација		• Да се врши редовно одржување на возилата и машинеријата за надградба со цел да се намалат истекувањето на моторно масло, емисиите и дисперзијата на загадување; • Не е дозволено чистење преку горење на земјените остатоци.	
Можно е да има бучава како резултат на употреба на надворешна опрема и транспортни возила кои возат низ градилиштата	Локално/во рамки на проектната локација во општина Берово Краткотрајно/средно значење	• Проектната локација спаѓа во мешано подрачје: подрачје со втор степен заштита од бучава во однос на постојните здравствен центар, основно училиште и црква (горно граничните вредности не треба да надминуваат 45 dB (A) преку ноќ и 55 dB (A) приквечер и денски); и подрачје со степен 3 заштита од бучава поради мешаното подрачје со куќи и земјоделски ниви (горно граничните вредности не треба да надминуваат 55 dB (A) преку ноќ и 60 dB (A) приквечер и денски). • Надградувањето не треба да биде дозволено во текот на ноќите; работата на градилиштата ќе биде ограничена на периодот од 07:00 – 19:00. • Контролата на нивото на бучава треба да се изврши пред почетокот на работните активности и за време на работните часови;	• Изведувач – Понудувач • Надзорник
Можно влијание врз текот на водата – Дворишка Река во село Двориште	Локално/близу Дворишка Река, на некои места по рутата на проектната локација Краткотрајно/големо значење	• Да се сведе складирањето или отстранувањето материјали штетни за водата – Дворишка Река - на минимум • Со цел да се одржи добар еколошки статус на Дворишка Река, Изведувачот треба да забрани привремено или трајно одлагање на отпадот близу/во текот на реката на оваа водна маса (на пр. исфрлање почва, асфалт, истекување на моторни масла и средства за подмачкување итн.) • Улиците треба да се одржуваат чисти и уредни за да се спречи собирање на масла и кал кои може да ги однесе вода во реката или во канализација за време на пороен дожд.	• Изведувач – Понудувач • Надзорник
Можно е да дојде до негативен ефект врз животната средина и здравјето како резултат на создавање различни текови на отпад Несоодветно управување со отпад и ненавремено собирање и транспорт на отпадни текови	Локално/во рамки на проектната локација во општина Берово Краткотрајно/големо значење	• Идентификување на различните врсти отпад на градилиштата (почва, хумус, шишиња, храна итн.); • Класификација на отпадот според националниот Список на отпад (Службен весник бр. 100/05); • Главниот отпад би се класифицирал во Поглавје за отпад 17 „ Отпад од градежништво и рушење (вклучувајќи ископана почва од загадени места)" со кодот за отпад 17 05 – ископана почва и камења, 17 09 04 – мешан отпад од градилиште и 17 03 – битуменски материјал; • Може да се најде мало количество цврст комунален отпад (храна, пијалаци), како и амбалажен отпад (хартија, шишиња, стакло итн.). Треба да се обезбедат соодветни контејнери / канти за отпад на градилиштето за време на активностите за надградба; • Собирање и транспорт на инертен и комунален отпад од страна на ЈКП „Услуга" од Берово (депонирањето на отпадот ќе се изврши на депонијата „Увин Валог"), лоцирано на околу 3 км северозападно од градот Берово. Треба да се земат предвид опциите за повторна употреба / рециклирање на генерираниот отпад (на пр. повторна употреба на отстранетиот слој на асфалт, ископана почва и др.).;	• Изведувач – Понудувач • Надзор • Општински кадар (Комунален инспектор) • Градоначалник на општина Берово • ЈКП „Услуга" од Берово

Потенцијално влијание	Опсег на влијанието	Предложени мерки за ублажување	Одговорност
		• Потенцијалниот опасен отпад (моторни масла, горива за возила) треба да се собере посебно и треба да се најмат овластен собирач и превозник да го транспортираат и трајно да го одпожат опасниот отпад; • Материјалите треба да се покријат за време на транспортот за да се избегне дисперзија на отпадот; • Горење отпад на градилиштето или околу него е забрането.	
Можно негативно влијание врз локалитетот за културно наследство во с. Двориште (црква)	Локално / во рамките на локацијата на проектот во Општина Берово Краткорочно / со мало значење	• Евентуално оштетување на црквата заради неправилно ракување и манипулирање со градежните машини и опрема - само компетентен и обучен персонал треба да работи со оваа опрема за време на надградбите; • Можно нарушување на бучавата за време на активностите за надградба - Изведувачот треба да обезбеди употреба на градежни машини и опрема што создаваат пониско ниво на бучава	• Изведувач – Понудувач • Надзор • Општински персонал (Комунален инспектор)
Проектни активности: Оперативна фаза на улиците во село Двориште, општина Берово			
• Во оперативната фаза на проектите, постои потенцијален ризик за безбедност во сообраќајот заради ограничената ширина на патиштата на некои места. Спроведувањето на мерките за ублажување треба да биде во согласност со националната регулатива за безбедност во сообраќајот - Закон за безбедност во сообраќајот на патиштата (Службен весник на РМ, бр.54 / 07, 86/08, 98/08, 64/09, 161/09, 36 / 11, 51 / 11,114 / 12, 27/14 и 169/15).			

5. ЕКОЛОШКИ И СОЦИЈАЛЕН ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ

Кој параметар треба да се следи?	Каде е параметарот што треба да се следи?	Како се следи параметарот?	Кога се следи параметарот (честота на мерење)?	Зошто се следи параметарот?	Чинење		Одговорност	
					Надградување	Операции	Надградување на улиците во село Двориште, општина Берово	Операции на улиците во село Двориште
Фаза на проектот: Подготвителни активности пред да се надградат улиците: Обележување рути за надградување на улиците во село Двориште, општина Берово								

Кој параметар треба да се следи?	Каде е параметарот што треба да се следи?	Како се следи параметарот?	Кога се следи параметарот (честота на мерење)?	Зошто се следи параметарот?	Чинење		Одговорност	
					Надградување	Операции	Надградување на улиците во село Двориште, општина Берово	Операции на улиците во село Двориште
Примена на СЛЗ и мерки за заштита на работниците со цел да се сведат можните повреди на градилиштето на минимум	На проектните градилишта	Визуелни проверки	За време на расчистувањето На почетокот на секој работен ден за време на активностите за под-проектот	За да се спречат здравствени и безбедносни ризици – механички повреди За да се биде во согласност со националните комунални здравствени регулативи и со стандардите за БЗР	Вклучено во буџетот на проектот		Изведувач/подизведувачи – Понудувач Надзор Комунален инспектор во општина Берово	
Подготовка на целосната потребна документација поврзана со БЗР, Комунална безбедност и Управување со сообраќај	На проектната локација	Преглед на подготвената документација (План за БЗР План за комунална безбедност План за управување со сообраќај (ПУС)	За време на расчистувањето На почетокот на секој работен ден за време на активностите за под-проектот	За да се спречат здравствени и безбедносни ризици – механички повреди За да се биде во согласност со националните комунални здравствени регулативи и со стандардите за БЗР	Вклучено во буџетот на проектот		Изведувач - Понудувач Надзор Комунален инспектор во општина Берово	
Обука на работниците и информирање на локалното население за проектните активности	На проектната локација	Обука за БЗР од страна на овластена компанија ангажирана од Изведувачот	Пред започнување на проектните активности	За да се спречат здравствените и безбедносните ризици - механички повреди на работникот и локалното население Да биде во согласност со националните комунални здравствени регулативи и стандардите за БЗР	Вклучено во буџетот на проектот		Изведувач - Понудувач Надзор Комунален инспектор во општина Берово	

Кој параметар треба да се следи?	**Каде е параметарот што треба да се следи?**	**Како се следи параметарот?**	**Кога се следи параметарот (честота на мерење)?**	**Зошто се следи параметарот?**	**Чинење**		**Одговорност**	
					Надградување	**Операции**	**Надградување на улиците во село Двориште, општина Берово**	**Операции на улиците во село Двориште**
		Обезбедување на информации и преку ТВ, радио и веб-страница на општината (https://www.berovo.gov.mk/) за проектните активности						
Истражување на областите надолж улиците (најзагрозени локации/куќи) за да се одреди нивната состојба пред надградувањето	На некои тесни делови од улиците во село Двориште	Со сликање на најзагрозените локации/куќи и надолж локалниот пат	Пред почетокот на надградувањето	За да се спречи оштетување на приватните имоти на локалното население и да се спроведат превентивни мерки за да се заштитат имотите	Вклучено во буџетот на проектот		Изведувач/Општинскиот кадар на Берово што е одговорен за урбанистичко планирање, прашања на експропријација и парници	
Проектна фаза: Надградба на улиците во село Двориште, општина Берово								
Постоење на применлив План за управување со сообраќај и известувања за достапноста на планот и информации за регулација на сообраќајот поставени на огласната табла во селото.	На проектните локации	Визуелно следење	За време на работниот ден	За да се осигури координиран тек на сообраќајот низ проектната локација и лесен пристап на локалното население до своите домови	Вклучено во буџетот на проектот		Изведувач – Понудувач Надзорник Комунален инспектор во општина Берово	

Кој параметар треба да се следи?	Каде е параметарот што треба да се следи?	Како се следи параметарот?	Кога се следи параметарот (честота на мерење)?	Зошто се следи параметарот?	Чинење		Одговорност	
					Надградување	Операции	Надградување на улиците во село Двориште, општина Берово	Операции на улиците во село Двориште
Употреба на СЛЗ од страна на работниците	На градилиштето	Визуелно следење	За време на работата	Да се осигури безбедноста на работниците на градилиштето	Вклучено во буџетот на проектот		Општина Берово, Трудова инспекција	
Забрането исфрлање на отпадните текови (цврсти и течни) близу или во речниот поток на Дворишка Река со цел да се спречи потенцијално загадување на водата	Во село Двориште, близу проектната локација	Визуелна проверка доколку отпадот се исфрли близу Дворишка Река	За време на проектните активности (еднаш неделно)	За да се осигури добриот статус на квалитетот на водата	Вклучено во буџетот на проектот		Изведувач – Понудувач Надзорник	
Примарна селекција на создадените текови отпад на проектната локација	На градилиштата	Преглед на документацијата	На почетокот на работата со нов/и материјал/и	За да се осигури одделување на опасниот од безопасниот отпад, како и инертниот од биоразградливиот отпад	Вклучено во буџетот на проектот		Изведувач – Понудувач Надзорник	
Собирање и транспорт на опасен отпад (доколку е потребно)	На место за безбедно привремено складирање	Преглед на списокот за транспорт и условите во складиштето	Пред транспортот на опасниот отпад (доколку има таков)	Да се подобри практиката на управување со отпад на општинско и национално ниво/Да не се исфрла опасниот отпад на местата за исфрлање отпад	Вклучено во буџетот на проектот		Овластен Изведувач за собирање и транспорт на опасен отпад (доколку е потребно)	
Собирање, транспорт и трајно одлагање на цврстиот отпад	На градилиштата и близу нив (во рамките на село Двориште)	Визуелно следење и прегледување на списоците за транспорт и	По собирањето и транспортот на цврстиот отпад на секојдневна база	Да не се оставаат отпадните текови на градилиштата и да се исфрлат за да се избегне еколошкото и здравственото влијание врз локалното население	Вклучено во буџетот на проектот		Изведувач – Понудувач Надзорник и ЈКП „Услуга“ од Берово	

Кој параметар треба да се следи?	Каде е параметарот што треба да се следи?	Како се следи параметаро т?	Кога се следи параметарот (честота на мерење)?	Зошто се следи параметарот?	Чинење		Одговорност	
					Надград ување	Опера ции	Надградување на улиците во село Двориште, општина Берово	Операции на улиците во село Двориште
		исфрлање од подизведув ачот		Да има вистински податоци за создадениот отпад и да се подобри управувањето со истиот				
Исполнет годишен извештај за собирање, транспорт и одлагање на отпадот	Администрац ија на локална самоуправа	Преглед на документац ија – идентифика ција на список за отпад	По завршување на задачата за собирање, транспорт, привремено исфрлање и трајно одлагање на отпад	Да се подобри управувањето со отпад на локално и национално ниво Да се биде во согласност со националните легални услови	Вклучен о во буџетот на проектот		Градоначалник на општина Берово/Министерство за животна средина и просторно планирање	
Основен мониторинг на бучавата и дополнително по јавни приговори (доколку се случи)	По улиците, каде што се наоѓаат куќите на семејствата	Со калибриран а опрема за мерење бучава	Пред започнување на градежните активности и за времетраење на градежната фаза	Да се осигури ограничување на бучавата согласно националното законодавство	Дел од редовни те трошоци на Изведув ачот		Изведувач; Акредитирана компанија за мерење на ниво на бучава ангажирана од страна на Изведувачот; Овластен инспектор за животна средина, градежен инспектор	
Проектна фаза: Оперативна фаза на улиците во село Двориште								
Спроведување мерки за ублажување (на пр. поставување хоризонтални и вертикални сообраќајни знаци за ограничување брзина на возилата, конвексни огледала со широк агол итн.) Ограничување на создадената бучава	Надолж улиците, особено во некои тесни делови (каде што ширината е помала од 3,5м)	Намален број на сообраќајни несреќи по локалните патишта	Постојано (параметарот треба да се следи во согласност со Закон за безбедност во сообраќајот на патиштата (Службен весник на РМ, бр.54 / 07, 86/08, 98/08, 64/09, 161/09, 36/11, 51 / 11,114 /	Да се осигури безбедност на локалното население и нивните приватни имоти и да се биде во согласност со националната регулатива за сообраќајна безбедност		Општи нски буџет		Министерство за внатрешни работи (подрачна единица во општина Берово)

Кој параметар треба да се следи?	Каде е параметарот што треба да се следи?	Како се следи параметарот?	Кога се следи параметарот (честота на мерење)?	Зошто се следи параметарот?	Чинење		Одговорност	
					Надградување	Операции	Надградување на улиците во село Двориште, општина Берово	Операции на улиците во село Двориште
колку што дозволуваат условите на патот;			12, 27/14 и 169/15).					

6. АНЕКС

Прилог 1 Графички прилози од структурните елементи на улицата предвидена за надградба во с. Двориште

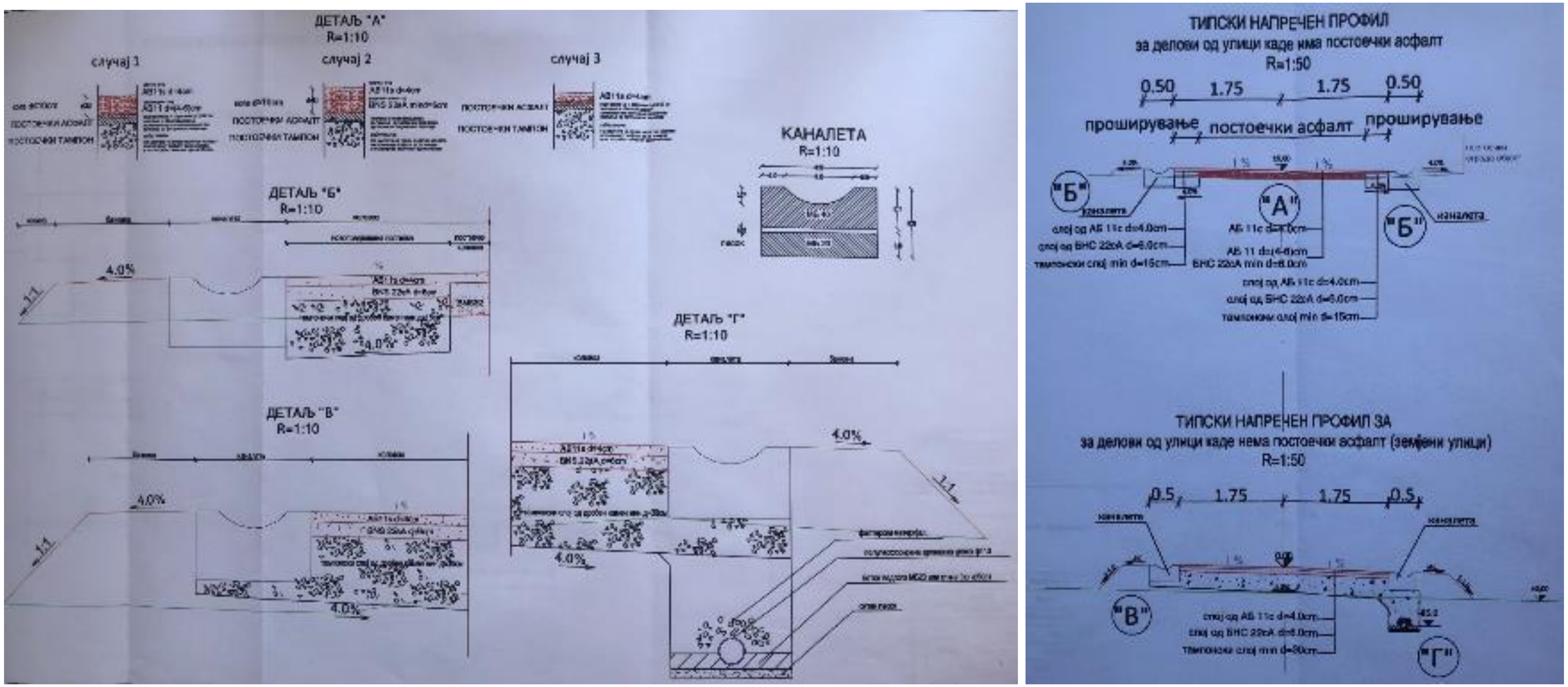

Слика 7 Пресек на прегледот на системот за атмосферски води и соодветните улици

Прилог 2 Карта на чувствителни области во поширокото опкружување на проектната локација во Општина Берово

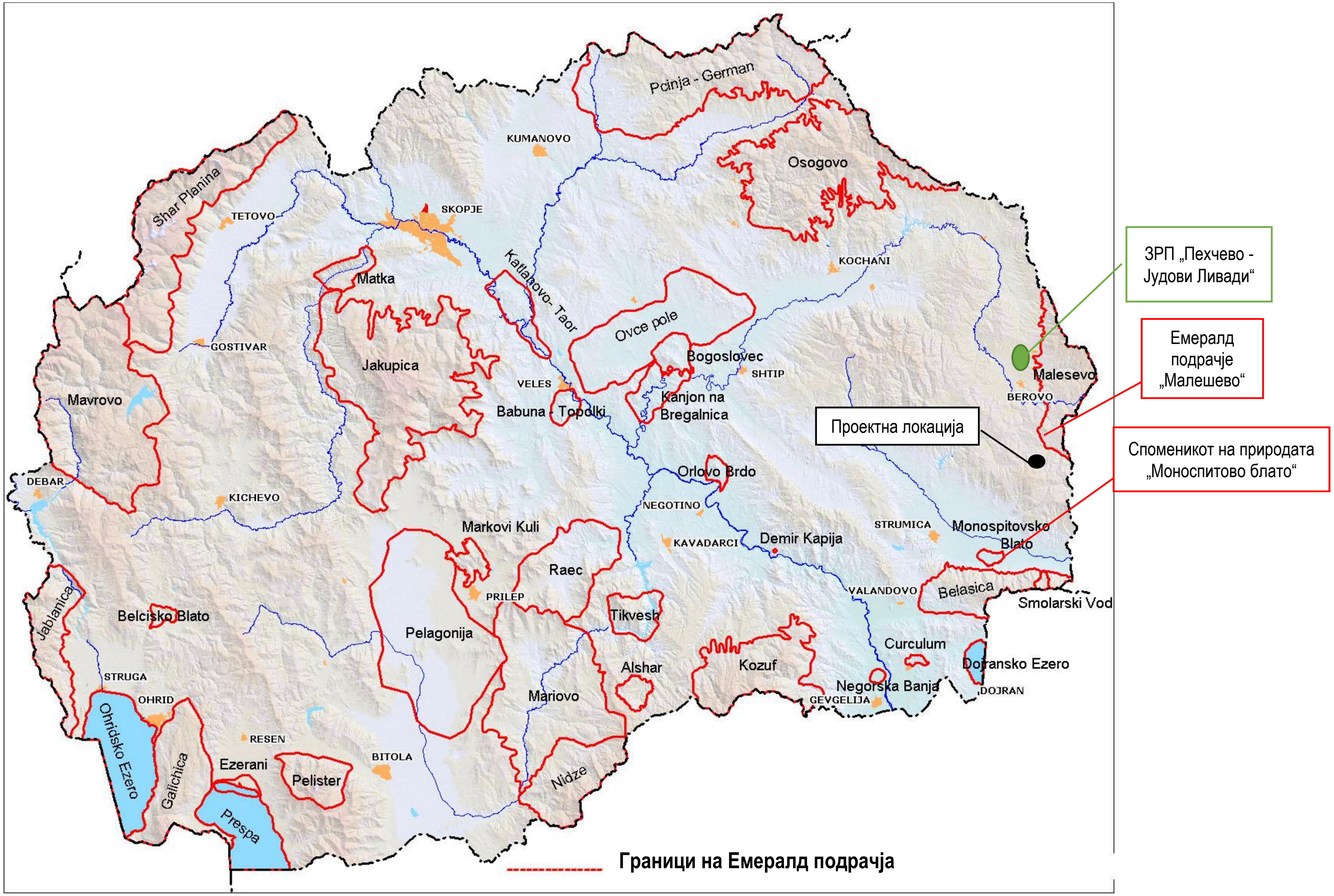

АНЕКС I Спроведување на постапка за јавен увид на документ и учество на јавноста на јавна расправа во Општина Берово

Записник

од јавна расправа со цел информирање на граѓаните и засегнатите страни за активностите предвидени со Проектот за поврзување на локални патишта во РСМ и за документот "План за управување со животната средина и социјалните аспекти за надградба на улици во село Двориште, општина Берово" одржана на **13.11.2019.**

Дневен Ред

1. Прзентирање на „Проектот за поврзување на локални патишта во РСМ„
2. Презентација на "План за управување со животната средина и социјалните аспекти"
3. Прашања и одговори
4. Разно

Поканата за јавната расправа како и релевантните документи беа поставени на интернет страната на Министерство за транспорт и врски http://www.mtc.gov.mk/ и на интернет страната на Општина Берово http://www.berovo.gov.mk/index.php?option=com_content&view=article&id=2844:2019-11-08-12-10-04&catid=40:vesti-berovo&Itemid=62 со што заинтересираните имаа можност за увид во документите и запознавање со планираните активности (Известување и прикачени документи на интернет страна дадени во Прилог 1).

На јавната расправа присуствуваа: претставник од Министерство за транспорт и врски, претставник од Светска Банка, претставници од Општина Берово, Градоначалникот на Општина Берово, вработени во ОУ "Дедо Иљо Малешевски" и во ЈКП "Услуга", граѓани од село Двориште. (во прилог 2 на документот е дадена Листа на присутни).

Јавната расправа се одржа во ОУ "Дедо Иљо Малешевски" на 13 ноември 2019 година со почеток во 14.30 часот. На јавната расправа имаше голем одзив и интерес од страна на месното население бидејќи со проектот им се решава еден од најгорливите проблеми во нивното село.

1. На Јавната расправа беше извршена презентација на
   - Проектот за поврзување на локални патишта во РСМ од страна на претставник на МТВ г-ѓа Ирина Темелковска и
   - План за управување со животната средина и социјалните аспекти за изградба на нова градинка од страна на Консултантот за животна средина.
2. Прашања поставени на денешниот состанок и дадени одговори.
   - Дали со проектот е предвидено да биде опфатен и дел од патот кој води до локалната црква?

   Одговор : Градоначалникот одговори дека проектот бил 3 пати ревидиран со цел да се вклопи во барањата на Светска Банка и тој потег од патот не е вклучен
   - Од присутните беше посочено за постојно свлечиште на дел од патот за кое е потребно да се предвиди поставување на потпорен ѕид о рамки на проектот како би се избегнале последици по крацитe кои ќе бидат во иднина асфалтирани.
3. Градоначалникот истакна дека ќе биде добредојдена секоја сугестија од страна на месното население, особено при изведување на градежните активности со цел квалитетно реализирање на проектот. Тој ги увери дека проектот е поднесен и прифатен во првиот повик што значи и најбрза и сигурна реализација, а воедно ќе претставува важен сегмент во подигање на условите за живеење на локалното население.

Јавната расправа заврши во 16.00 часот Во прилог 2 на документот се фотографии од одржаната јавна расправа.

Прилог 1 Известување и Објава за одржување на јавна расправа за "План за управување со животната средина и социјалните аспекти" на веб страната на Општина Берово

Република Северна Македонија
Министерство за транспорт и врски

Министерство за транспорт и врски
Проект за локални патишта за поврзување во РСМ

ИЗВЕСТУВАЊЕ
за достапност на документ и одржување на јавна расправа за документот "План за за управување со животната средина и социјалните аспекти" во рамки на Проектот за локални патишта за поврзување во РСМ

Во рамки на "Проектот за локални патишта за поврзување во РСМ" кој се реализира од Министерството за транспорт и врски со финансиска поддршка од Светска Банка, а со цел подобрување на локалната патна инфраструктура Општина Берово аплицираше со проект за реконструкција на улици во село Двориште. Согласно барањата на Светска Банка беше подготвен документ "План за управување со животната средина и социјалните аспекти" во кој се анализирани влијанијата врз животната средина и социјалните аспекти кои ќе произлезат од реализацијата на проектот.

Документот "План за управување со животната средина и социјалните аспекти" ќе биде ставен на јавен увид на веб страните на: Министерството за транспорт и врски (http://www.mtc.gov.mk) и на Општина Берово (http://opstinaberovo.gov.mk).

Вашите коментари може да ги доставите во рок од 14 дена од поставување на документот на веб страна до Г-ѓа Харита Пандовска на следната e-mail адреса: harita.pandovska@mtc.gov.mk или во печатена форма да ги испратите на следната адреса: Министерство за транспорт и врски на Република Северна Македонија, Даме Груев бр. 6 , 1000 Скопје.

Со цел презентирање на главните наоди од подготвениот документ "План за управување со животната средина и социјалните аспекти", Министерството за транспорт и врски заедно со Општина Берово ќе организираат јавна расправа на ден 13.11.2019 со почеток во 14.30 часот. Јавната расправа ќе се одржи во просториите на Општина Берово.

Записник од јавната расправа ќе биде испратен до сите заинтересирани кои доставиле коментари преку нивните контакти (доставените e-mail адреси/поштенски адреси).

Министерството за транспорт и врски
на Република Северна Македонија

Општина Берово Граѓански Буџет 2019

Насловна Профил Градоначалник и општина Е- Општина Јавни набавки Актуелно

Мени

- Насловна
- Култура
- Образование
- Архива
- Проекти
- Спорт
- Туризам
- Урбанизам
- Службени гласници на Општина Берово
- Записници од Совет
- Квартални извештаи

ИЗВЕСТУВАЊЕ за достапност на документ и одржување на јавна расправа за документот "План за за управување со животната средина и социјалните аспекти" во рамки на Проектот за локални патишта за поврзување во Република Северна Македонија

Во рамки на "Проектот за локални патишта за поврзување во Република Северна Македонија" кој се реализира од Министерството за транспорт и врски со финансиска поддршка од Светска Банка, а со цел подобрување на локалната патна инфраструктура Општина Берово аплицираше со проект за **реконструкција на улици во село Двориште**. Согласно барањата на Светска Банка беше подготвен документ "План за управување со животната средина и социјалните аспекти" во кој се анализирани влијанијата врз животната средина и социјалните аспекти кои ќе произлезат од реализацијата на проектот.

Документот "План за управување со животната средина и социјалните аспекти" ќе биде ставен на јавен увид на веб страните на: Министерството за транспорт и врски (http://www.mtc.gov.mk) и на Општина Берово (http://opstinaberovo.gov.mk).

Вашите коментари може да ги доставите во рок од 14 дена од поставување на документот на веб страна до Г-ѓа Харита Пандовска на следната e-mail адреса: harita.pandovska.eip@mtc.gov.mk или во печатена форма да ги испратите на следната адреса: Министерство за транспорт и врски на Република Северна Македонија, Даме Груев бр. 6 , 1000 Скопје.

Со цел презентирање на главните наоди од подготвениот документ "План за управување со животната средина и социјалните аспекти", Министерството за транспорт и врски заедно со Општина Берово ќе организираат јавна расправа на ден 13.11.2019 со почеток во 14.30 часот. Јавната расправа ќе се одржи во просториите на подрачното училиште „Дедо Игњо Малешевски„ во село Двориште во Општина Берово.

Записник од јавната расправа ќе биде испратен до сите заинтересирани кои доставиле коментари преку нивните контакти (доставените e-mail адреси/поштенски адреси).

ПРЕЗЕМИ: КОНТРОЛЕН СПИСОК НА ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И СОЦИЈАЛНИТЕ ПРАШАЊА (ПУЖССП)

Министерството за транспорт и врски
Република Северна Македонија

Прилог 2 Листа на присутни на јавна расправа во општина Берово на 13.11.2019

Проект за поврзување на локалните патишта

Листа на присутни

на Јавна расправа за "План за управување со животната средина и социјалните аспекти" во рамки на Проектот за локални патишта за поврзување во РСМ
Берово (13.11.2019 год)

Ред. Бр.	Име и презиме	Институција	Позиција	Контакт телефон	E-mail
1	Чонковски Пеш			070-814-938	
2	Зоран Черговски			07 325 763	
3	Марковски Васил			070-591-582	
4	[illegible]			070272156	
5	[illegible]			Пекар Маке	
6	[illegible]			070 506 521	
7	Бојчиски Лејон			071 804 140	
8	Мадсновски Зорица			070 693 183	
9	[illegible]			071-566-035	

1

Проект за подобрување на локалните патишта

Ред. Бр.	Име и презиме	Институција	Позиција	Контакт телефон	E-mail
10	[illegible]			070 798-662	
11	[illegible]				
12	[illegible]				
13	Новдоз [illegible]				
14	Арнника [illegible]				
15	[illegible]	ЕЛС Општина Берово	[illegible]	071/580-899	[illegible]@yahoo.com
16	Лилјана Арнаутова	општина Берово	град. инспектор	075/220 095	[illegible]
17	Благе Бурески	општина Берово	соработник	078/226-923	[illegible]@gmail.com
18	Ванчо Димовски	Општина Берово	Раководител	071/327 065	dimovski.berovo@gmail.com
19	Зоран Ханџиски	ЈП Комунално „Услуга" Берово	Тех. директор	075/309-267	zhandziski@gmail.com
20	Зоран [illegible]	[illegible] Општина	[illegible]	071/309-477	

Проект за подобрување на локалните патишта

Ред. Бр.	Име и презиме	Институција	Позиција	Контакт телефон	E-mail
21	Мишо [illegible]	општина Берово	раководител на одд. за урбанизам	071-215-594	miso.berovo@yahoo.com
22	Елен Кацуљачка	Општина Берово	советник	071-302-664	[illegible]@yahoo.com
23	[illegible]	Општина Берово	Градоначалник	070 293 175	[illegible]
24	Лилјана Бојчовски	ПУ ДИМ с. Двориште Берово	наставник по мак. јаз.	071-777-127	liljanabojcovski@gmail.com
25	Соња [illegible]	ПУ ДИМ с. Двориште Берово	одделенски наставник	070-598-248	[illegible]@yahoo.com
26	[illegible]				
27	[illegible]				
28	[illegible]				
29	Стоименовски Тоше				
30	Јован Кормаровски				
31	[illegible]				

Прилог 3 Фотографии од одржана јавна расправа во ОУ "Дедо Иљо Малешевски во село Двориште", Општина Берово